

نقدی بر هرمنوتیک

نقدی بر «هرمنوتیک کتاب و سنت؛ مجتهد شبستری»
«فلسفه دین» و «خدا در فلسفه»

علی صادی، مؤلف
علی صادی (عین. صاد)

www.ketab.ir

www.ketab.ir

صفای حائری (م. ۱۳۰۰-۱۳۷۸)
نقدی بر فلسفه دین، جلد اول، سقه - هرمنوتیک کتاب و سنت / علی صفایی حائری (عین-صاد).
قم، انتشارات لیلۃ القدر، ۱۳۸۲
۱۵۲ ص.
فتیبا.
هرمنوتیک
تأویل -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
۱۷ ص / ۲۴۱ BP
۱۲۱/۶۸
۲۰۱۴-۸۳ م
۹۷۸-۹۶۴-۷۸۰۳-۶۲-۵

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
وضعیت فهرست‌آوری
موضوع
موضوع
رده بندی کنگره
رده بندی دهجی
شماره کتابشناسی ملی
شابک

نقدی بر هرمنوتیک

علی صفایی حائری (عین-صاد)

- چاپ هفتم: ۱۴۰۱
- چاپ: عمران
- شمارگان: ۵۰۰
- تلفن مرکز فروش: ۰۲۵-۳۷۷۱۲۳۲۸ / ۰۲۲-۹۱۲۷۴۶۱۰۲۲
- همه حقوق این اثر متعلق به ناشر است

انتشارات لیلۃ القدر
۰۲۵-۳۷۷۱۲۳۲۸

انتشارات ذکرا
۰۲۱-۸۶۰۴۵۷۸۰

فهرست

مقدمه ناشر ۹

نقدی بر فلسفه دین

۱. برهان وجودی ۱۹

۲. برهان علت و معلول ۲۱

۳. برهان وجوب و امکان (جهان‌شناختی) ۲۴

۴. برهان نظم: اتقان صنع ۲۷

۵. برهان سودمندی (اخلاقی) ۳۱

۶. برهان اجماع عام ۳۴

۷. برهان تجربه دینی ۳۶

۸. برهان درجات کمال ۳۹

۹. برهان معجزات ۴۰

۱۰. برهان‌های مردم‌پسند ۴۰

نقدی بر هرمنوتیک کتاب و سنت

- ۵۳ پیشگفتار
- ۵۶ ۱. فرآیند فهم متن
- ۵۷ فهمیدن متن به تفسیر آن موقوف است
- ۵۹ مقدمات و مقومات تفسیر متون
- ۵۹ یک. پیش فهم یا پیش دانسته مفسر و دور هرمنوتیکی
- ۶۱ دو. علایق و انتظارات هدایت کننده مفسر
- ۶۳ سه. پرسش از تاریخ
- ۶۴ چهار. کشف مرکز معنای متن
- ۶۵ پنج. ترجمه معنای متن در افق تاریخی مفسر
- ۶۶ مشترکات انسانی، زمینه ساز فهم عصرهای متفاوت است
- ۷۰ ۲. وحی خداوند و دانش انسان
- ۷۶ ۳. پیش فهم های فقیهان، جاودانگی احکام دین و تشخیص موضوعات
- ۷۹ ۴. پیش فهم های فقیهان و ثبات یا تغییر موضوعات احکام دین
- ۸۵ ۵. با علم فقه نمی توان نظام تأسیس کرد، اما می توان به برخی پرسش ها پاسخ داد
- ۹۳ ۶. آرا و فتواهای سیاسی فقیهان
- ۹۷ ۷. پیش فهم ها و علایق و انتظارات فقیهان و مسائل جامعه و حکومت
۸. انتقاد پذیری و مشارکت همگان در شکل گیری نظریات و فتواهای دینی، ضرورت
- ۱۰۳ آزادی بحث و انتقاد درباره دین
۹. پیش فهم های عمده مفسران وحی اسلامی از اهل حدیث و اشاعره تا معتزله و
- ۱۰۷ عرفا و متأخران، چون علامه طباطبایی
- ۱۱۱ پیش فهم های عارفان
- ۱۱۲ ۱۰. معناهای متفاوت «سخن و حیانی» نزد متألهان مسلمان
- ۱۱۴ ۱۱. پیش فهم های فقیهان و فتواهای اقتصادی آنان

- ۱۱۹ ۱۲. بازسازی تفکر دینی چیست؟
- ۱۲۱ ۱۳. تحول مفاهیم مذهبی در بستر زمان
- ۱۲۲ ۱۴. متون دینی و جهان بینی نقد تاریخی
- ۱۲۴ ۱۵. نقد تفکر کلامی سنتی در اسلام معاصر
- ۱۲۶ ۱۶. چرا باید اندیشه دینی را نقد کرد؟
- ۱۲۹ ۱۷. وحی و آزادی عقلی انسان
- ۱۳۰ مرحله اول فهم عقل از خودش
- ۱۳۱ مرحله دوم فهم عقل از خودش
- ۱۳۲ مرحله سوم فهم عقل از خودش
- ۱۳۴ ۱۸. اجتهاد به مثابه جمع میان اصول ابدی و تغییرات اجتماعی
- ۱۳۸ پیوست ۱: کلام جدید - قدم و شریعت - تئوری تفسیر متون دینی
- ۱۴۵ پیوست ۲: نقد مقاله تفکر کلامی سنتی در اسلام معاصر و پاسخ آن

www.ketab.ir

مقدمه‌ی ناشر

کلام دو صورت فعال و منفعل دارد. در صورت فعال، در وجود آدمی، انگیزه و در جامعه‌ی آدمی ارتباط و در ذهن اجتماعی انسان عدل و احسان و در دل او قرب و لقاء و رضوان را مطرح می‌نماید. در این مرحله از ترکیب و تقدیر انسان و از تبدیل بدی‌ها به وسیله‌ی شناخت و محبت و تمرین و نیت حرف می‌زند. در این مرحله از حق و هدف‌داری و از اجل و مرحله‌ای بودن و از نظام و قانونمندی و از جمال و هماهنگی جهان حرف می‌زند و از ارتباط انسان و جهان و نظام و انسان و جمال و انسان و حق و انسان و اجل، آدمی را به حرکت، به حذر، به عشق، به قرب و به اغتنام فرصت‌ها دعوت می‌کند.

در وجهه‌ی منفعل همان‌طور که گفته‌اند، طرح عقیده، دفاع و اثبات مطرح می‌شود. و همین است که کلام سنتی امروز با کلام جدید و کلام جدیدتر و شبهات و مشکلات جدیدتر به تطابق رسیده است و شبهات قدیمه و مرجئه و نصارا و یهود و فلاسفه و زنادقه و بهایی‌ها و کمونیست‌ها، با مباحث جدید بریدگی جهان بینی و ایدئولوژی و قبض و بسط و سکولاریزم و مذهب حداقل

... و گره خورده تا فردا چه زاید سحر. در هر حال کلامی که با رسول آمده، تفاوتش با کلامی که در بیان مسلمین رشد کرده، این گونه است.

نوشته‌ای که پیش روی شماست نقدی است از مرحوم علی صفایی حائری^(۱) در خصوص برخی از شبهات کلام جدید و نوشته‌های دین پژوهی معاصر. اولین مقاله، متن دست نویس استاد در نقد و بررسی بخش هفتم کتاب «آشنایی با فلسفه تحلیلی» به نام «نقدی بر براهین اثبات وجود خدا» و نیز نقد کتاب «خدا در فلسفه»ی آقای «بهاء الدین خرمشاهی» است که آن هم ترجمه‌ی مقالات مربوط به برهان‌های اثبات وجود باری، نوشته و ویراسته‌ی «پل ادواردز» از «دایرة المعارف فلسفه» است.

دومین مقاله، نقد و بررسی کتاب «هرمنوتیک کتاب و سنت» نوشته‌ی «محمد مجتهد شبستری» است. آنچه از این کتاب نقل شده داخل [...] قرار گرفته تا مطلب نقد شده مشخص باشد.

در این دو نوشته مرحوم استاد به صورتی خلاصه و دقیق، شبهات را نقد و بررسی کرده‌اند اما برای کسانی که با این مباحث آشنایی کامل ندارند رجوع به اصل کتاب ضروری است.

با تشکر از تمامی عزیزانی که در این مجموعه یاری رسان ما بودند.